

Viktig informasjon om bekjempelsen av planten landøyda

Landøyda. Foto: Rolf Hjelmstad

Den giftige planten landøyda har i mange år være et stort problem i Vest-Agder, men nå sprer planten seg også østover og har blitt observert flere steder i Aust-Agder. Landøyda har blitt observert blant annet i Froland, Arendal, Tvedestrand, Lillesand og Birkenes. Det er først og fremst i landbruket at planten utgjør et stort problem. Landøyda er svært giftig for storfe og hest. Forgiftningen kan føre til kronisk leverskade og er ofte dødelig. Storfe og hest vraker normalt planten på beitet, men forgiftning kan forekomme.

Viktige kjennetegn og tidspunkt for bekjempelse:

Landøyda er et flerårig ugras som vokser i beite og langs veier og grøfter. Den lar seg lett kjenne med gule blomster på ettersommeren. Det beste tidspunktet for bekjempelse er før frøsetting, normalt i juni måned. Et godt kjennetegn på planten i dette stadiet er at den har utviklet bladrosett, der stengelen er grov, furete med brunrød fargetone. Landøyda har frø med fnokk som sprer seg lett med vinden

Landøyda med utvikling av bladrosett. Foto: Rolf Hjelmstad

og en plante har i gjennomsnitt 2100 frø. Ved store mengder landøyda i silo eller høy kan problemet med forgiftning bli større enn på beite! Det anbefales å bruke hansker når man luker planten. Av effektive bekjempingsmåter anbefales det av Norsk Landbruksrådgivning i Agder følgende tiltak:

- **Sauebeting**
- **Slå landøyda før frøsetting i juni måned**
- **Kjemisk bekjempelse før frøsetting i juni måned**
- **Rive opp hele blomsterstengel med rot. Ved luking anbefales hansker.**
- **Mer informasjon finner dere i oppdatert brosjyre om bekjemp landøyda av [NLR Agder](#)**

Registrering av funn av planten

Det anmodes om at det rapporteres om funn av planten landøyda, gjerne til kommunens landbruksforvaltning. Eller man kan selv registrere funn på www.artsobservasjoner.no

Trekk i produksjonstilskuddet

Kommunen kan fatte vedtak om trekk i areal- og kulturlandskapstilskuddet dersom foretak lar Landøyda og andre problemugras tar overhånd på jordbruksareal

Anmodning

Vi anmoder alle til å aktivt bekjempe landøyda og andre problemugras og spre budskapet om denne utfordringen til bønder og andre grunneiere. Et godt eksempel på en felles dugnadsinnsats mot landøyda er [bekjemping av landøyda i naturvernområder langs Listastrendene](#). For å begrense frøproduksjonen gjennomførte Statsforvalterens miljøvernnavdeling luketiltak i to verneområder langs Listastrendene sammen med skoleelever, bønder og kommunen.

Dere kan lese mer om bekjempelse av landøyda på [Statsforvalteren i Agder sine hjemmesider](#).